

Slika 1: Skupinska fotografija ob zaključku dobrodelne akcije z zbranimi dobrinami. Vir: Urška Bregar, 2023.

Mag. Urška Bregar
OŠ Rodica

Dobrodelna akcija tretješolk

Third-Graders Host Charity Event

IZVLEČEK: V prispevku je predstavljena šolska dobrodelna akcija, ki je potekala na OŠ Rodica. Pobudo zanjo ter celotno izvedbo je prevzelo šest tretješolk pod mentorstvom vodje šolske skupnosti učencev. Skozi projekt se je združilo skupno delo učenk, strokovnih delavcev šole, staršev in humanitarne organizacije. Dobrodelna akcija je odlično uspela.

Ključne besede: šola, učenec, dobrodelnost, solidarnost, dobrodelna akcija

Abstract: This article is about charity and solidarity. It introduces a fundraising campaign at the Rodica Primary School, initiated and carried out by six 3rd-grade schoolgirls with the help of the school's student community leader. The project brought together the efforts of the pupils, school staff, parents and a humanitarian organisation. The charitable event was a huge success.

Keywords: school, pupil, charity, solidarity, charity event

Razvoj solidarnosti v šolskem prostoru

Solidarnost pomeni podpiranje, odobravanje ravnanja, mnjenja koga, je pripravljenost za medsebojno pomoč in sodelovanje ter zavest skupnosti, medsebojne povezanosti posameznikov zlasti v družbenem življenju (SSKJ, 2005). Solidarnost ni nekaj, s čimer se otroci rodijo, temveč jih tega učimo preko empatije in socialnega učenja (Duh, 2015). Če izhajamo iz te predpostavke, je smiselno, da je tema vključena v

snovno obravnavo v šoli, s čimer se strinja tudi Duh (2015, str. 14): »Šolsko okolje je pomemben dejavnik razvoja empatije in solidarnosti, saj otrok gradi svojo osebnostno strukturo tudi izven družine.« Obravnava teme solidarnost je predpisana z učnim načrtom, in sicer pri predmetu spoznavanje okolja (Učni načrt, Spoznavanje okolja, 2011). Učni načrt (2011, str. 15, 16) pri tematiki odnosov v tretjem razredu narekuje obravnavo dveh operativnih učnih ciljev: »učenci razložijo, kaj je solidarnost; učenci vedo, da je prav, da si ljudje med seboj pomagajo v raznih stiskah (nesreča, bolezen, revščina).« Omenjena cilja smo pri pouku najprej obravnavali teoretično, nato pa smo z dobrodelno akcijo pri učencih na zelo življenjski način še naprej razvijali zadnji cilj. Menim, da se tega pri pouku ne da poučevati le teoretično, temveč je teoretično znanje o tem zgolj podlaga, ki pa se jo da nadgraditi, in to na zelo raznolike, poljubne načine. V šolskem prostoru kot del obogatitvenih dejavnosti in razširjenega programa organizirajo številne dobrodelne akcije, zbiralne akcije starega papirja, akcije zbiranja zamaškov ipd. Take akcije in dejavnosti povežejo celotno šolo za skupen namen. Z lastno dejavnostjo pri tem se pri učencih vzbuja občutek, da delajo

Slika 2: Plakat za predstavitev dobrodelne akcije. Vir: Urška Bregar, 2023.

Slika 3: Obvestilo o dobrodelni akciji na oglasni deski. Vir: Urška Bregar, 2023.

nekaj dobrega, pomagajo ljudem v stiski in v svetu delajo spremembo. Prav ta dober občutek ob pomoči soljudem nas žene, da smo še naprej solidarni. Če sem ga pri učencih s tem uspela vzbuditi, menim, da sem dosegla cilj.

Predstavila bom enega izmed primerov, ki se je izkazal kot dobra praksa za razvijanje solidarnosti v šolskem okolju. To je dobrodelna akcija, ki je potekala na osnovni šoli Rodica v šolskem letu 2022/23 na pobudo tretješolk.

Kako tretješolke organizirajo dobrodelno akcijo?

Na vprašanje, kako lahko šest učenk tretjega razreda samoiniciativno poda pobudo za izvedbo dobrodelne akcije na osnovni šoli, ki jo obiskujejo, lahko odgovorim s tremi ključnimi besedami. Te so sočutje, motiviranost in samoiniciativnost. Ena izmed učenk je na družinskem potovanju po Afriki videla tamkajšnjo revščino in spoznala, kaj vse nam naš sodobni zahodni svet nudi, pa to jemljemo kot samoumevno. Ko je o svojem doživetju pripovedovala sošolkam, jih je ganilo in nadaljevanje pogovora je steklo v smer, kaj lahko naredijo. Prišle so do ideje, da bi na njihovi osnovni šoli zbirali dobrine za afriške otroke. Pripravile so osnutek, s katerim so odšle do ravnateljice in ji predstavile svojo idejo. Ravnateljica je projekt odobrila in jih povezala z vodjo šolske skupnosti učencev. Po žaru v njihovih očeh sem videla, koliko jim je ravnateljčina odobritev

Slika 4: Predstavitev dobrodelne akcije po oddelkih. Vir: Urška Bregar, 2023.

pomenila. Dala jim je dodaten zagon. Opravljen je bil prvi korak. Kaj sledi?

Začetno dogovarjanje

V nadaljevanju so učenske pričele sodelovati z vodjo šolske skupnosti, Tanjo Logar, ki je bila njihova mentorica pri dobrodelni akciji. Tretješolke so ji predstavile svoj načrt. Mentorica se je povezala z materjo učenke, ki je dobrodelno akcijo predlagala, gospo Jasno Žaler Culiberg. Gospa Jasna je s šolo in mentorico aktivno sodelovala ves čas projekta. Pri medsebojnem sodelovanju je pojasnila, da je transport dobrin v Afriko zapleten, dolgotrajen in drag. V iskanju boljših možnih rešitev so se naposled povezali s Slovensko karitas. Humanitarno društvo se je ponudbi odzvalo in izrazilo potrebo po pomoči v obliki šolskih potrebščin in sladkarij za slovenske in ukrajinske otroke. Gospa Jasna Žaler Culiberg in mentorica sta se odločili za sodelovanje z njimi. Določili sta, da se bodo za pomoč slovenskim otrokom zbirali zvezki (akcija Pokloni zvezek), za pomoč ukrajinskim otrokom pa sladkarije in nove šolske potrebščine (šolske torbe, radirke, ravnila, zvezki, šolski copati, barvice, lepila, škarje ...).

Učenske so z mentorico naredile okvirni načrt, kako in kdaj naj bi potekala predstavitev ter izvedba akcije. Določile so datum zbiralne akcije, prostor in čas zbiranja ter datum in čas predstavitev po oddelkih. Dopolnile so besedilo na spletni strani OŠ Rodica o dobrodelni akciji in bralce nagovorile k sodelovanju.

Kako se lotiti predstavitve dobrodelne akcije

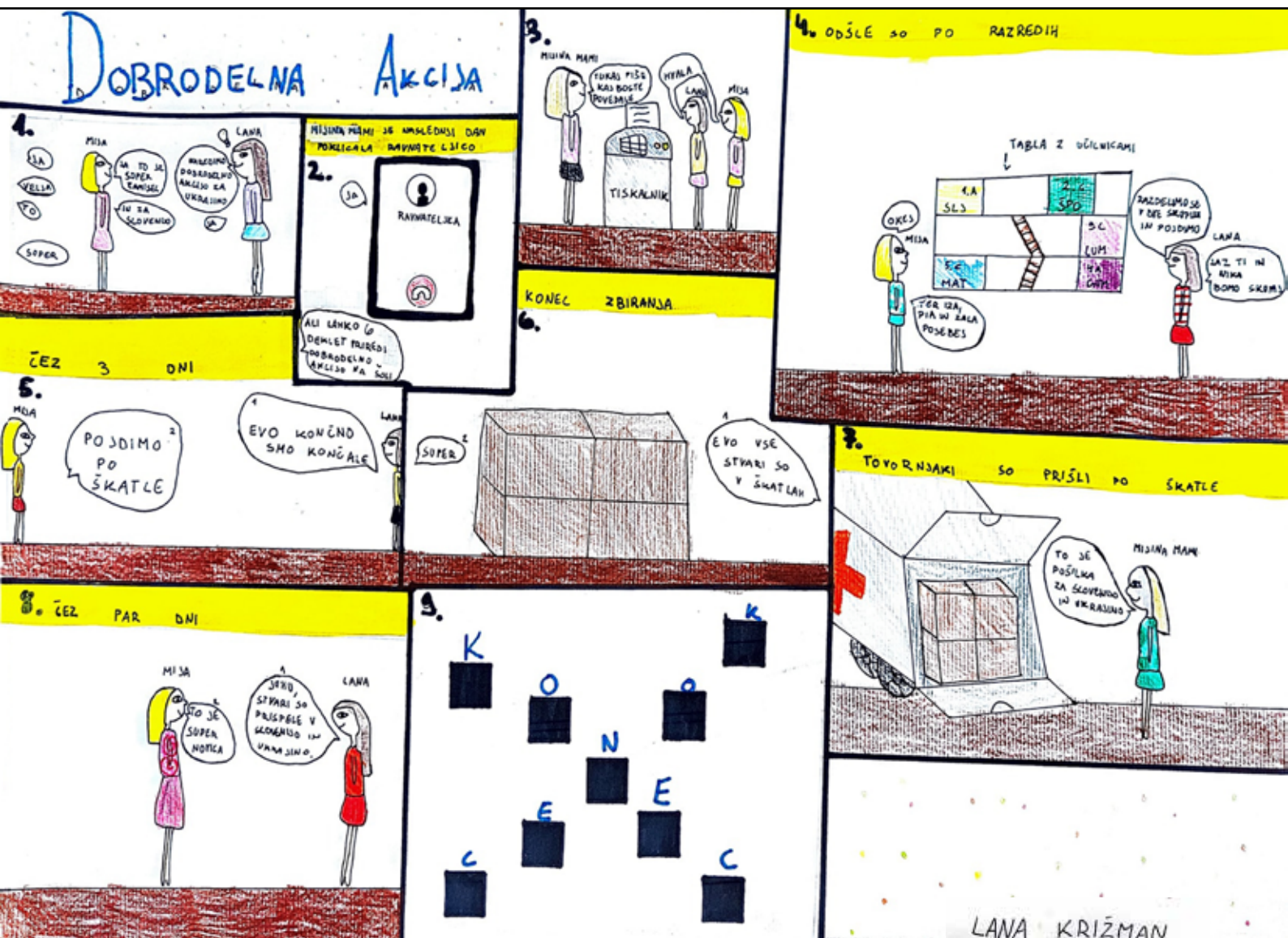
Dekleta so pripravila načrt, kako bo potekala predstavitev dobrodelne akcije po šoli. Zastavljen je bil cilj, da v dveh dneh obiščejo vse oddelke od prvega do devetega razreda in najavijo novico. Sprva so se lotile pisanja besedila, ki ga bodo govorile na predstavitvi pri čemer so potrebovale vodstvo mentorice, saj je bilo v najavo treba vključiti le bistvene podatke. Skupaj so oblikovale predstavitev z uvodom, razlago, kaj se zbira, kje in kdaj ter kaj lahko naredi vsak izmed nas. Nato so izdelale dva plakata, en je bil namenjen splošnemu obveščanju o dobrodelni akciji na oglasni deski v šolski avli, drugega pa so uporabile pri svojih predstavitvah po oddelkih.

Predstavitev dobrodelne akcije

Predstavitve so potekale v dveh zaporednih dneh. Učenke so se razdelile v dve skupini ter obiskale vse oddelke centralne in podružnične šole od prvega do devetega razreda. V promocijo so vložile ogromno truda, vzela jim je veliko časa in po dveh dneh predstavitev po oddelkih so bile že zelo utrujene. Priznale so, da je tako delo dolgotrajnejše in napornejše, kot so pričakovale.

Zbiranje dobrin

Zbiranje dobrin je potekalo dva zaporedna dneva, in sicer pred poukom ter po pouku v šolski avli. Tretješolke so bile prisotne v času uradnega prinašanja in ves čas skrbno urejale kotiček za zbiranje. Podarjene stvari

Slika 5: Plakat o dobrodelni akciji. Avtorica: Lana Križman, 17. julij, 2023.

Slika 6: Urejanje zbirnega kotička. Vir: Urška Bregar, 2023.

so po vsebini in namenu razvrščale v različne škatle. Učenci so največ prinašali zvezke, beležke in šolske potrebščine, v manjši meri tudi sladkarije in igrače.

Zaključek dobrodelne akcije

Ob zaključku dobrodelne akcije so učenke skupno zbrale približno 20 škatel podarjenih dobrin, ki sta jih naslednji dan prevzela predstavnika Slovenske karitas.

Učenke so v akcijo vložile veliko časa in truda. Posvetile so se ji v času podaljšanega bivanja ter tudi popoldan po pouku. Pri tem pa niso bile same. Starši sodelujočih učenk so bili nad njihovo idejo navdušeni, njihovo solidarno naravnost so zelo podprli. *»Zelo ponosna sem, da so se tako majhna dekleta odločila pomagati svojim vrstnikom v Sloveniji in Ukrajini. Pomembno je, da se zavedajo, da obstajajo otroci, ki potrebujejo pomoč in da brezskrbno otroštvo ni tako zelo samoumevno. V času poteka dobrodelne akcije smo se velikokrat o tem pogovarjali tudi doma. Zelo lepo je, da so se dekleta tako zavzela in stvar vzele precej resno. Hvala tudi učiteljici za vzpodbudo, prav tako celotnemu kolektivu OŠ Rodica, ki so podprli akcijo.«* (Gloria Balažic, mati ene izmed učenk).

Starši so se vključevali v celoten proces in bili zelo pripravljeni pomagati. Kot navaja Smolič (2015), vrednota solidarnosti ne nastaja samoumevno znotraj osamljenega posameznika, temveč se razvija v medsebojnih interakcijah in odnosih med ljudmi – je povezovalni element skupine. Mati ene izmed sodelujočih učenk, gospa Jasna Žaler Culiberg, je dobrodelno akcijo promovirala še v širšem krogu od šolskega okolja, spodbudila je namreč vključevanje podjetij. Na dobrodelno akcijo so se poleg staršev, učencev in učiteljev odzvala tudi številna podjetja.

Kot nadomestna razredničarka sem imela priložnost spremljati projekt od prvotne ideje pa do končnega zbiranja. Presunjena sem bila nad motiviranostjo in samoiniciativnostjo učenk. Hkrati me je presenetilo,

kako visoko stopnjo nesebične dobrodelnosti in solidarnosti so izkazovale. Pridobila sem vpogled tudi v to, v kolikšni meri spodbudno družinsko okolje vpliva na delavnost in motiviranost otrok. Ko visoki stopnji notranje motivacije otrok dodamo še zunanjo motivacijo v obliki podpore staršev in strokovnih delavcev šole, so rezultati vidni, in to izjemni.

Odzivi učenk

»Zelo sem bila vesela, da smo se s sošolkami spomnile organizirati dobrodelno akcijo za pomoč slovenskim in ukrajinskim otrokom. Bilo mi je zelo prijetno, saj sem vedela, da bodo otroci potrebščin zelo veseli. Sama sem se naučila, da je okrog nas veliko ljudi, ki potrebujejo pomoč in da jim lahko tudi mi, čeprav smo še majhni, pomagamo. Bila sem zelo presenečena, ko sem izvedela, da smo s šolskimi potrebščinami napolnile zelo, zelo veliko škatel. Všeč mi je bilo, da so bili pripravljeni pomagati učenci vseh razredov. Spremenila ne bi ničesar, saj se mi zdi, da smo se zelo dobro pripravile in v dobrodelno akcijo vključile vso šolo. Upam, da bomo lahko izvedle dobrodelno akcijo še kdaj in tako pomagale našim otrokom v Sloveniji in tujini.« (Zala Balažic)

Sklep

Dobrodelna akcija je dober primer prakse, ko nam je v šolskem prostoru akademske dosežke uspelo nadgraditi tudi za razvoj drugih vidikov osebnosti ter oblikovanje vrednot, kot sta sodelovalnost in solidarnost (Smolič, 2015). Projekt je povezal učence, strokovne delavce šole, starše ter humanitarno organizacijo. Izkazalo se je, kako pomemben je bil posluš vodstva šole, ki je projekt odobrilo ter učenkam ponudilo nadaljnjo podporo. Te so s svojo idejo in motiviranostjo ob pravi podpori strokovnih delavcev in družinskega okolja dosegle vrhunski rezultat. Navsezadnje je projekt pokazal, da tudi otroci v tem času skrbijo za sočloveka. »Otrok ima že v zgodnjem obdobju potenciala za razvoj solidarnega, prosocialnega in moralnega delovanja« (Smolič, 2015, str. 26), kako se bo potencial razvijal, pa je odvisno od ravnanja in spodbude odraslih.

Viri in literatura

Dobrodelna akcija pomoč otrokom iz Slovenije in Ukrajine. <https://www.sola-rodica.si/2023/05/10/52940/>

Duh, Z. R. (2015). Vzgoja za solidarnost na OŠ Miklavž na Dravskem polju. *Didakta*, 25(180), 14–19.

Program osnovna šola. Spoznavanje okolja. Učni načrt. (2011). Ministrstvo RS za šolstvo in šport in Zavod RS za šolstvo.

Slovar slovenskega knjižnega jezika (2005). Državna založba Slovenije.

Smolič, A. (2015). Solidarnost v šoli – med individualizmom in skupnostjo. *Didakta*, 25(180), 23–26.